

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 10P/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921201177
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Csank
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2022:6921201177.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom JUDr. Petrom Csankom vo veci starostlivosti o maloleté deti: X. S. nar. XX.XX.XXXX, E. I. nar. XX.XX.XXXX, Z. I. nar. XX.XX.XXXX a X. I. nar. XX.XX.XXXX, deti rodičov: matky Ž. I. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXX, t. č. bytom Š. XX a otca (len v prípade mal. X. S.) N. S. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XX; pri ostatných deťoch otcovstvo neurčené; maloleté deti X. a Z. t. č. umiestnené v profesionálnej rodine Z. T. H. E. C. „, U. I. W..I.“, Ž. XX, N. a maloleté deti X. a E. t. č. umiestnené v Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, N., všetky maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi X. S., nar. XX.XX.XXXX, E. I., nar. XX.XX.XXXX s tým, že maloleté deti budú umiestnené v Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, XXX XX N..

II. Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi Z. I., nar. XX.XX.XXXX, X. I., nar. XX. X. XXXX s tým, že maloleté deti budú umiestnené v Z. T. H. E. C., H. U. I., W.. I., Ž. XX, N..

III. Matka maloletých detí Ž. I., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletých detí Z. I., W.. XX.XX.XXXX a X. I.Q., nar. XX.XX.XXXX na každé z detí výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa určeného podľa osobitného zákona, vždy do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Centra pre dieťa a rodinu, Dieťa v ohrození, n. o. Železničná 17, Lučenec , počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Matka maloletých detí Žaneta Oláhová, nar. 22.06.1988 je povinná prispievať na výživu maloletých detí Edite Farkašovej, nar. 01.09.2012 a Alexovi Oláhovi, nar. 19.01.2015, na každé z detí výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa určeného podľa osobitného zákona, vždy do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, N., T. právoplatnosťou rozsudku.

V. Otec maloletej X. S., nar. XX.XX.XXXX - N. S., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej X. S., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima, na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 20-dňa v mesiaci, vopred na účet Z. T. H. E. C., N., Ž. XXXX/XX, N., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 9. 2. 2022 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi X. S.Š. nar. XX.XX.XXXX, E. I. nar. XX.XX.XXXX, Z. I. nar. XX.XX.XXXX a X. I. nar. XX.XX.XXXX v zariadeniach: maloleté deti X. E. Z. v profesionálnej rodine

Z. T. H. E. C. „U. I. W.I.“, Ž. XX, N. a maloleté deti X. E. E. v Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, N.. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že Okresný súd v Rimavskej Sobote rozsudkom zo dňa 06. 07. 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17. 08. 2021 za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí súd maloletým deťom - X. S. nar. XX.XX.XXXX, E. I. nar. XX.XX.XXXX, Z. I. nar. XX.XX.XXXX a X. I. nar. XX.XX.XXXX nariadil výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine, ktorého výkon sa bude realizovať a to u maloletého Z. I., nar. XX. X. XXXX a maloletej X. I., nar. XX. X. XXXX v Z. T. H. E. C., H. U. I., W. I. Ž. XX, N. a u maloletého E. I., nar. XX. X. XXXX a maloletej X. S., nar. X. X. XXXX v Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, N.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal vo veci správu s vyhodnotením účinnosti výchovného opatrenia a podnet na začatie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti, v ktorom uviedol, že v určenom období nedošlo k úprave osobných a sociálnych pomerov na strane rodičov do takej miery, aby bol možný návrat detí do prirodzeného rodinného prostredia, pričom vyhodnotil ku koncu obdobia uložené výchovné opatrenie a skonštatoval, že svoj účel nesplnilo.

2. Rodičia sa k návrhu nevyjadrili, na pojednávanie sa nedostavili, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnili. Rodičia nepožiadali o odročenie pojednávania, preto súd postupoval podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku v spojitosti s § 180 Civilného sporového poriadku a rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením uznesením o začatí konania, správou Úradu práce soc. vecí a rodiny Rimavská Sobota č. I. 74, správou Z. T. H. E. C. N., L. Z. T. H. E. C., H. U. I., neodkladným opatrením, potvrdením o prijíme a poberaní sociálnych dávok so strany rodičov, oboznámil sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota 2P/27/2022 a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota 10P/35/2021 a 11P/93/2019 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 10P/35/2021-61 zo dňa 6. 7. 2021 súd rozhodol, že nariaďuje maloletým deťom X. S., nar. XX.XX.XXXX, E. I., nar. XX.XX.XXXX, Z. I., nar. XX.XX.XXXX a X. I., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí - pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, ktorého výkon sa bude realizovať a to u maloletého Z. I., W. XX. X. XXXX a maloletej X. I., nar. XX. X. XXXX v Z. T. H. E. C., H. U. I., W. I. Ž. XX, N. a u maloletého E. I., nar. XX. X. XXXX a maloletej X. S., nar. X. X. XXXX v Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, N. . Rodičom uložil povinnosť prispievať na ich výživu.

5. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 10P/35/2021-78 zo dňa 9. 2. 2022 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi X. S. nar. XX.XX.XXXX, E. I. nar. XX.XX.XXXX, Z. I. nar. XX.XX.XXXX a X. I. nar. XX.XX.XXXX v zariadeniach: maloleté deti X. E. Z. v profesionálnej rodine Z. T. H. E. C. „U. I. W.I.“, Ž. XX, N. a maloleté deti X. E. E. v Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, N.. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že Okresný súd v Rimavskej Sobote rozsudkom zo dňa 06. 07. 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17. 08. 2021 za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí súd maloletým deťom - X. S. nar. XX.XX.XXXX, E. I. W. XX.XX.XXXX, Z. I. nar. XX.XX.XXXX a X. I. nar. XX.XX.XXXX nariadil výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine, ktorého výkon sa bude realizovať a to u maloletého Z. I., nar. XX. X. XXXX a maloletej X. I., nar. XX. X. XXXX v Z. T. H. E. C., H. U. I., W. I. Ž. XX, N. a u maloletého E. I., nar. XX. X. XXXX a maloletej X. S., nar. X. X. XXXX v Z. T. H. E. C. N., Ž. XXXX/XX, N.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal vo veci správu s vyhodnotením účinnosti výchovného opatrenia a podnet na začatie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti, v ktorom uviedol, že v určenom období nedošlo k úprave osobných a sociálnych pomerov na strane rodičov do takej miery, aby bol možný návrat detí do prirodzeného rodinného prostredia, pričom vyhodnotil ku koncu obdobia uložené výchovné opatrenie a skonštatoval, že svoj účel nesplnilo.

6. Kolízny opatrovník maloletých detí na pojednávaní uviedol, že výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel, neprišlo k pozitívnej zmene v rodinnom prostredí. Taktiež poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti je vznesené obvinenie rodičom za zločin týrania blízkej a zverenej osoby týkajúce sa práve týchto detí. Deti boli podrobené znaleckému dokazovaniu znalcom z odboru psychológie, kde bolo zistené,

že pochádzajú z málo podnetného prostredia, ktoré má dopad na ich emocionálne zázemie, prejavila sa u nich deprivácia a známky psychickej ujmy a zaostalosti vo vývine. Preto kolízny opatrovník trval na podanom návrhu, aby bola nariadená ústavná starostlivosť a deti zostali a boli umiestnené v tých ústavných zariadeniach, ako bolo doposiaľ.

7. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

8. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Nariadenie ústavnej starostlivosti je krajnou formou náhradnej starostlivosti o maloleté deti. Predpokladá nielen vážne ohrozenie alebo narušenie výchovy dieťaťa, ale aj zistenie, že iné výchovné opatrenia k náprave nevedli. Pri nariadení ústavnej výchovy treba veľmi starostlivo uvážiť, či je výchova dieťaťa tak vážne narušená, že je nevyhnutné nariadením ústavnej výchovy zasiahnuť do života dieťaťa; nariadenie ústavnej výchovy by malo byť výnimkou. Ak ide o situáciu, keď výchova dieťaťa nie je síce narušená, ale záujem maloletého nevyhnutne vyžaduje zabezpečenie jeho výchovy, je žiaduce, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť až potom, keď iné riešenie, najmä zverenie dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča, zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo jeho osvojenie, neprichádza do úvahy (R 50/1985). Za vážne ohrozenie výchovy maloletého dieťaťa možno považovať taký stav, keď jeho výchova nie je síce ešte narušená, je však reálna možnosť jej narušenia, spočívajúca najmä v závadnom rodinnom prostredí, v nedostatku mravnej a výchovnej spôsobilosti rodičov (napr. rodičia sa dopúšťajú trestnej činnosti, ohrozovania mravnej výchovy mládeže, sú psychicky narušení a pod.). Za vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa súdy považujú jeho sústavné záškoláctvo, častejšie

dopúšťanie sa drobných krádeží a poškodzovania cudzej veci, predčasný pohlavný život, úteky z domu, požívanie alkoholických nápojov, fetovanie a pod. (R 21/1990).

15. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zákonné predpoklady pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi sú splnené. Maloleté deti nemožno v súčasnosti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani do pestúnskej starostlivosti inej osoby, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť alebo pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Súčasne je výchova maloletých detí vážne ohrozená. Matka sa často správa rezignujúco, pri šetreniach v rodine je neporiadok, špina, nie je navarené. Matka taktiež nevie regulovať svoje emócie, je výbušná a reaguje prudko, jej fungovanie v stresových situáciách sa prejavuje nadávaním, odmietaním svojich detí a ventilovaním hnevu na deťoch. S rodičmi je celkovo sťažená spolupráca, neotvárajú pracovníkom sociálnoprávnej ochrany, kričia alebo vôbec nekomunikujú. V rodine bola v minulosti riešená aj nepravidelná školská dochádzka, matka si odpykala trest povinnej práce. Otec N. S. nepracuje ani nemá záujem sa podieľať na drobných obecných prácach. V súčasnosti je vznesené obvinenie rodičom za zločin týrania blízkej a zverenej osoby týkajúce sa týchto detí. Nariadené výchovné opatrenie svoj účel nesplnilo. Vzhľadom k uvedenému preto súd musel postupovať podľa § 54 ods. 2 a nad maloletými deťmi nariadiť ústavnú starostlivosť ako jedinú v súčasnosti možnú a vhodnú formu náhradnej starostlivosti, pričom pri rozhodovaní zohľadnil najlepší záujem maloletých detí zahŕňajúci úroveň starostlivosti o deti, bezpečie detí, ako aj bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa deti zdržiavajú, ochranu dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu detí ako aj okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom detí.

16. Súd súčasne podľa § 62 a § 81 Zákona o rodine uložil matke maloletých detí a otcovi maloletej X. S. povinnosť prispievať na ich výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima, na nepnoleté, nezaopatrené dieťa, vždy do 20-dňa v mesiaci, vopred na účet CDR, v ktorých sú maloletí umiestnení, a to vždy do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku. Pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že rodičia maloletých sú nezamestnaní a poberajú len dávky v hmotnej núdzi.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).